

taka teir við, sum manna bátar og skip, alt hitt arbeiðandi fólkíð.

Hesi nógvu skipini, Klakksvík eigur, sum eru stór, og nógv útgjerd við modernaðum greiðum, eins og hin stóri motorbátastotin, sigur okkum, at hetta eru dugandi sjómenn, ið byggja plássíð. Eydnisgóðir skiparar og raskir útróðramenn, ið vit vita royna allastaðnis um landið: sunnanfyri, vestanfyri, i øllum ættum. Tí tað kemst ikki burturfrá, at Klakksvíkar bygd nú er hin fremsta útróðrabygðin í Føroyum og hevur teir frægastu útróðramenn, sum finnast, ið leggja ófært til og koma aftur av longum leiðum við góðum farmum bæði av fiski og kalva. Útróðurin má eisini vera ein óføra stórur stuðul og ger, at arbeiðsloysi hvørki vetur ella summar er at kenna.

Bygdir, sum væl vóru staddar við bátar, tá ið kriggið byrjaði, og sum eisini hava ókt og umbyggt sínar bátar, eru vorðnar milliðin rikari hesa tíðina. Og har aftur at hava slikar bygdir havt høvi til at venja sitt ungfólk til sjógvín, meðan nógva aðrastaðnis hevur ungfólkíð gingið heima hesi árin, ikki sloppið við skipum og ikki havt útróðrabátar at fara út við.

Í hesum hevur Klakksvík verið so nógv hin fremsta bygdin í Føroyum. Keypmenninir hava átt stórar og góðar bátar og eisini útróðramenn sjálvir, og alla tíðina er stórur dentur lagdur á útróðurin. Nú er eisini fólkíð í Klakksvík farið at taka seg saman og stovna felag, ið driva skal fiskivinnu. Útróðrafelagið saman við øðrum monnum hevur stovnað Klakksvíkar Fiskivinnufelag og keypt trolara úr Íslandi, ið longu er farin út at veida.

Ein kann siga, at tað eru virkin hjá tí einstaka manninum, ið dugur er í, og sum titið má verða á. Tað er hin initiativri maðurin, ið ber landinum uppi. — Vit skulu ikki nokta, at nógv kann koma burtur úr hjá virkisfúsum manni. Men ivaleyst er tað heilsugott fyri eitt samfelag, at hitt virkandi fólkíð, fiskimaðurin og útróðramaðurin, sleppa fram at og fáa ábyrgd. Tað er ikki heilt væl vordið, at t. d. alt vinnuliv er í hondum á nøkrum faum monnum. Tað ger oftast, at fólk missa sjálvbjargnislyndi, tað ið var so eyðkent fyri Føroyingar. Alt verður titið á hin einstaka mannin, og ein missir allan ábyrgdarhuga sjálvur.

Eisini kann stórur vandi liggja í tí, at alt vinnuliv á einum plássi er í hondum á einum manni. Tí vit hava ofta havt tær royndir, at hitt fyrsta slektsliðið er dúgligt og vitugt, meðan annað og triðja kann hava mist hesar gávurnar. Dettur so alt niður fyri, sum henda eina slektin hevur umstíð, kemur alt plássíð av tí sama á húsagang, og øll virki kólna út. Tað er tí

eitt sunnari princip, at fleiri koma fram at. Av hesum nýtist ikki at standa bardagi.

Vit kunna ógviliga væl hava einstaklingin við sínum privata initiativi og so samtøkurnar ella landsfyrirtekurnar lið um lið.

Rúmd er fyri øllum og serliga í okkara landi, ið tørvar virki og framburð.

Tross teir 5 tættirnar, ið ríkisstjórnaruppskotið ikki loyvir Føroyingum at yvirtaka heilt.

Í ríkisstjórnaruppskotinum verður skrásett, at skúlasøpurin, postskipanin, »inspektionin«, kirkju- og prestaskipanin og vitaskipanin skulu verða felagsmál. Tey skulu altso ikki kunna yvirtakast av Føroyingum soleiðis, at Føroya lögting hevur alla umsitingarlugu, figgjarlugu og siðmenningarlugu ábyrgd fyri teimum.

Danir og Føroyingar skulu umsitast hesi mál í felag, hava felags figgjarlugu og umsitingarlugu ábyrgd fyri teimum.

Hesum vóru og eru javnaðarmenn imóti. Teir hava kravt og krevja, at Føroya lögting eisini skal kunna taka ta fullu og heilu ábyrgdina fyri hesum tættum í okkara heimalivi.

Men tað bar ikki til hjá javnaðarmonnum at vinna Danir fyri hesum krøvum. Høvuðsorsøkin til tess var, at sambandsmenn bardust so harðliga imóti. Harafrat kom tað, at fólkafloksmenn avdúkaðust at hava tað til endamáls: *onga semju, onga felags støðu at koma til, fyri at alt kundi flóta við teirra afturhalds- og rikmannapolitikki omaná.*

Hvussu kunnu nú javnaðarmenn, sum í samráðingunum niðri eins og á tingi lika til seinastu løtu vóru imóti ríkisstýrisins uppskoti viðvíkjandi hesum 5 tættum — hvussu kunnu teir nú mæla fólk til at seta kross fyri ríkisstjórnaruppskotinum, spyrja menn.

Hertil er at svara, at tá ið tað hevur víst seg, at undir øllum teim longu og drúgvu samráðingunum í Føroyum eins og í Danmark, hava sambandsmenn verið imóti av allari megi, og fólkafloksmenn hava ikki verið til at fingist til nakað felags uppskot, hevur javnaðarflokkurin, ið sær, at vit ikki longur kunnu liggja í stjórnarloysi, ikki haft annað býti enn at taka eitt av trimum:

1. Stjórnarlagið undan krígunum (Gamla sambandið) ella
 2. Ríkisstjórnaruppskotið ella
 3. Loysing.
- Gamla sambandið vilja javnaðarmenn seinast tala um.
- Girða Føroyingar inni til bara

Her fáa tygum

smyrjioljuna

F O

ið motorpassarin verður tilfriðs við,
til prísir, ið tygum verða tilfriðs við

FØROYSK OLJUSØLA

Telefon 288 — Tórshavn.

Manning søkist til hvalaveiðu í Suðurhavinum

Við *Willem Barends Ekspedition, Amsterdam*, til komandi hvalaveiðutúr í Suðurhavinum ynskist henda manning:

Til hvalabátar: stýrimenn, maskinistar, eldkyndarar og matrósar.
Til kókaríð: flensarar, kókarar, lemmarar, skerarar og arbeiðarar.
Hýrir og prosentatsir sum fyri norskar ekspeditiónir.

Fólk, ið hevur arbeitt við hvalastøðir og hevur siglt við hvalabátum, verður tikið framum.

Inntøkan fyri veiðutíðina 1945—46 hevur ligið um 5000—7000 kr. fyri kókaríð, yvirtíð og prosentir tóknað. Inntøkan hjá stýrimonnum og maskinmonnum liggur nakað væl hægri.

Túrun varar um 7 mánaðar.

Ekspeditiónin siglur úr Amsterdam í byrjanini av oktober og verður væntað aftur fyrrapartin í mai. Manningin fær fría ferð fram og aftur. Lønin kann verða goldin í føroyskum krónum ella, um tað verður ynskt, í sterling. Familjan heima kann fáa útgjöld hvønn mánaða gjøgnum banka í Tórshavn.

Umsøkjandi mega sum skjótast venda sær til undirritaða.

E. W. Apel, tlf. 415.

SMØRLÍKI! — MØLIN — Tlf. 543 (fimm-fýra-try) Tórshavn

at hava búrátt í Føroyum heldur flokkurin seg ikki kunna forsvára at reida okkara eftirkomarar. Tað verða eftirkomararnir, sum koma at kenna sviðan og saknið av hesari skerjan.

Ríkisstjórnaruppskotið er ikki so frælst, sum ynskiligt, samanber teir 5 tættirnar.

Men tað er tað frælsasta, ið Danir enn hava borið Føroyingum. Ja, tað gongur veruliga longri, enn sjálvt radikalir sjálvstýrismenn kravdu undan 1939.

Tað gevur:

1. Føroyskum máli fullan og javnbjóðis rætt við donskum máli í øllum livsins føri her á landi.

2. Føroya lögtingi rættarreglurætt, altso fullan skapanar- og avgerðarrætt í øllum føri her á landi uttan fyri teir 5 tættirnar.

3. Føroya lögtingi fult figgjarvald t. v. s. vald at gera allar fyriskipanir viðvíkjandi at fáa okkum inntøkur til uppbygging av landinum vinnuvegaliga eins og mentunarliga.

4. Føroyingum sitt eigna flagg, tó uttan at nokta brúk av donskum flaggi.

5. Føroyingum samráðingarrætt við útlandini, tó við danskari med-

virkan og Danastjórnar samtykt av samráðingarúrslitunum.

Hetta eru stórbroytingar frá stýrisslagnum undan 1939 og geva mogleikar fyri stórum framstigum, um Føroyingar nýta sína megi so langt sum stjórnaruppskotið gevur rúmd at fara.

Av teim trimum givnu mogleikum er, aftaná at allar javnaðarflokksins leiðir vóru burturvistar, stjórnaruppskotið nógv tað frægasta. Um ikki nógv langt farandi, so gevur tað eina langa tíð øllum okkara evnum rúmd til at spennast út í einum málvisum framburðsstarvi.

Javnaðarflokksleiðslan hevur tí samtykt at mæla fólk til at taka ríkisstjórnaruppskotið sum tað frægasta, ið er at fáa í løtuni.

Í Havn, tann 22. aug. 1946.

P. M. Dam.

CEMENT

RAPID

PORTLAND (Isbjørn)

MURSTEN

MELKALK

Valdemar Lützen

tlf. 16.